

VSZC Táncsics Mihály Technikum

SZAKMAI PROGRAM

1. kötet

Nevelési program

Hatályos: 2022. szeptember 1-től

Készítette: Hajdúné Medgyesi Andrea igazgató

Tartalomjegyzék

1.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka nevelési alapelvei és céljai	3
1.2.	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatok	7
1.3.	Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	9
1.4.	A oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	11
1.5.	A szülő, a tanuló, a oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	17
1.6.	A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban	18
1.7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatok helyi rendje.....	19
1.8.	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos nevelési tevékenység.....	21
1.9.	A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	23
1.10.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	30
1.11.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevételi lehetőségének biztosításának kötelezettségét.....	30
1.12.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	31
1.13.	A választható érettségi tantárgyak, érettségi vizsga szintek, felkészítés	31
1.14.	Az érettségi vizsgatantárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	33
1.15.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése, formái	33
1.16.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	37
1.17.	A tanuló jutalmazása, a tanuló magatartása és szorgalma értékelésének elvei	38
1.18.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	39
1.19.	A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja	41

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka nevelési alapelvei és céljai

A nevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.

Intézményünk nevelési kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Ez alapján **kiemelt törekvésünk:**

Szeretet, példaadás, következetes nevelési munka.

Erkölciség: az emberi együttélés alapvető követelményét elvben és gyakorlatban is igyekszünk megmutatni és ilyen életre nevelni tanulóinkat.

A nemzeti, kulturális és iskolai közösségi hagyományok tisztelete és ápolása.

A magyarságtudat és az európai identitás elmélyítése.

Az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete.

Felelősségtudat: ismerje és érezze ennek a különösen fontos jellemvonásnak a szükségességét, a döntések és cselekedetek munkatársakra, közösségekre gyakorolt hatását.

Differenciált bánásmód és oktatás: a oktató a munkája során igazodik a tanuló személyiségéhez, az oktatás során az adottságaihoz és képességeihez.

Minőségi munka: mindenkor követelmény, ma az egyik legfontosabb tényező, hogy a gyermek a nevelés-oktatás során megértse és elsajátítsa a mobilis ember fő jellemzőit. Ennek segítségével be tudjon kapcsolódni a gazdasági élet gyorsan változó rendszerébe.

A fenti célkitűzést a nevelés-oktatás során, az alábbi területeken kívánjuk elérni:

Kiemelt célok	Feladatok	
1.Erkölcsi alapok	- Az emberi együttélés szabályrendszerének ismertetése, megkövetelése - lelkiismeret, szakmai lelkiismeret fejlesztése - szabadság helyes alkalmazása - társadalmi szolidaritás nélkülözhetetlenség	- személyes példamutatás - az emberi és szakmai igényesség fejlesztése - toleranciára való ösztönzés
2.Munka és minőség	- elérni, hogy a tanulók a tervszerű és kitartó munkát a siker és érvényesülés alapjának tartsák - elfogadtatni, hogy az önmagunkkal szemben támasztott követelmények a társadalommal szembeni elvárások alapját képezik	- példát mutatni a oktatói munka minőségével - serkenteni a tanulók aktivitását, feladatvállalását - elismerésben részesíteni a kimagasló teljesítményt
3. Hazafias nevelés	- a nemzet múltjának, hagyományainak megismertetése - kimagasló magyar személyiségek munkásságának átörökítése, példaállítása - nemzeti identitás erősítése	- ösztönözni a tanórai, vagy tanórán kívüli nemzettudatot erősítő tevékenységeket - ösztönözni az élményalapú gyűjtőmunkát, hagyományápolást
4. Tanulás	- eredményes tanulási módszerek technikák elsajátítása - emlékezet fejlesztése - önművelődés igényének kialakítása	- valamennyi értelmi képesség fejlesztése - érdeklődés felkeltése különböző témák iránt - könyvtárhasználat hatékonyságának növelése, - internet lehetőségeinek kihasználása az önálló ismeretszerzésben
5. Személyiség fejlesztés	- céltudatosság - önmenedzselés - vállalkozói képességek - önállóság, kreativitás, határozottság folyamatos megújulás	- nyugodt iskolai légkör kialakítása - pontosan megfogalmazott szabályok - együttműködési készség fejlesztése - konfliktuskezelési technikák képességek fejlesztése
6. Testi- lelki egészség	- életelvvé tenni a testi-lelki egészséggel való törődést - tudatosság kialakítása az életmód kialakításában - ápoltságra való nevelés - test és lélek harmonikus nevelése, belső béke és	- segítségnyújtás a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésében - krízishelyzetbe jutottak segítése - a szexuális kultúra és magatartás kérdésein keresztül felkészíteni a családi életre - sportegyesületekben résztvevők támogatása

	egészség összefüggéseinek ismertetése	- versenyek kirándulások szervezése
7. Alkotóképesség	- elérni, hogy a tanuló ne reprodukív, hanem alkotó legyen - problémamegoldó készség fejlesztése - növelni az alkotó munka iránti vágyat	- ösztönözni a tanulmányi versenyeken való részvételt - teret nyitni az egyéni törekvések megvalósításának - szakkörök szervezése a tehetség kibontakoztatására, helyi alkotások bemutatása
8. Környezeti nevelés	- a lokális és globális problémák iránti érzékenység felkeltése - környezetkímélő magatartásra nevelés - környezet értékeinek szépségének értékelése, megóvása - tisztaság iránti igény fokozása	- szűkebb környezet harmóniájának megteremtése - felelős társadalmi magatartás kialakítása - együttműködés a környezeti konfliktusok kezelése és megoldása terén
9. Állampolgári aktivitás	- az iskolai közélet feltételeinek biztosítása formálása - a diákönkormányzat keretén belül felkészítés az állampolgári jogok gyakorlására	- állampolgári ismeretek életszerű tanítása - az iskolai életet az állampolgári aktivitás első állomásává tenni

Általános oktatási célok

A felvétel a 9. technikumi és a 9. szakképző évfolyamokra a - jogszabályoknak megfelelően-felvételi eljárás keretében történik.

A technikum általános célja a képességek fejlesztése a közismereti és szakmai képzés szerves egységében.

A követelményeiben heterogén környezetből érkező tanulók igényeinek és lehetőségeinek megfelelően felkészülhetnek az érettségit követően szakmai tanulmányokra, illetve a felsőfokú képzésben való részvételre is, attól függően, hogy közép- vagy emelt szintű érettségire vállalkoznak.

Fontos, hogy a tanulók alkalmassá váljanak az önálló, felelős döntésre, érezzék a folyamatos szakmai fejlődés szükségességét.

Olyan naprakész ismeretek átadása, amelyeket a további tanulmányok, ill. munka során tudnak használni. Az általános műveltség megszerzése mellett gyakorlati jártasságot is szerezzenek a szakmájukban.

A közismereti tárgyak segítségével fejlesztjük a tanulók képességeit, csökkentjük a korábban kialakult tudásbeli hátrányt, előkészítve ezzel az eredményes szakmai képzést.

Konkrét oktatási célok

Szakképző 9-11 évfolyama

Az általános iskola nyolcadik évfolyam után a közismereti tárgyakból megvalósuló kompetencia-fejlesztést és a 9. évfolyamon megvalósított ágazati szakmai felkészítést követően sikeres ágazati alapvizsga, majd az OKJ-ban szereplő szakma elméleti és gyakorlati ismereteinek eredményes elsajátítása és sikeres szakmai vizsga letétele.

Technikum 9-13 évfolyama

A technikum 9-10. évfolyamán megvalósított ágazati szakmai felkészítést követően sikeres ágazati alapvizsga, majd a sikeres érettségi vizsgára való felkészítés, melyben kiemelt helyen szerepel a nyelv, matematika testnevelés, és történelem tantárgyak oktatása, biztosítva az emelt szintű érettségi lehetőségét, valamint OKJ-ban szereplő szakma elméleti és gyakorlati ismereteinek eredményes elsajátítása és sikeres szakmai vizsga letétele.

Iskolánk Helyi Tantervét az Oktatási Miniszter által kiadott Kerettanterv alapján készíti el, figyelembe véve az egyes tantárgyakra vagy tantárgycsoportra előírt időkeretet. Az egyes tantárgyak tananyagtervének összeállítását az illetékes Szakmai Munkaközösség készíti el, majd megvitatás után elfogadásáról a Nevelőtestület dönt.

A Helyi Tanterv tartalmazza az érettségi vizsga vizsgatárgyainak vizsgakövetelményét is.

A Nevelési Programunk összeállításánál figyelembe vesszük az iskolán belüli átjárhatóság megvalósíthatóságát is.

A nevelőmunka eszközei, eljárásai:

A nevelés eszközei, eljárásai mindig kapcsolatban vannak a nevelés módszereivel. Igazodniuk kell:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességéhez
- a nevelők személyiségéhez, nevelési kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához

Mivel nincs két egyforma gyermek, két egyforma oktató, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Esetenként szükséges a módszerek kombinációjának alkalmazása

Tárgyi eszközeink: szakszertáraink, tantermeink legkülönbözőbb tárgyai audiovizuális eszközeink, média eszközeink, amelyeket a nevelésben eredményesen felhasználhatunk egy-egy részfeladat sikeres megoldása érdekében.

Nevelési eszközrendszerünket pozitív értelmű nevelési céljaink elérése érdekében alkalmazzuk. Személyi vagy tárgyi eszközelemeink nevelési folyamatunkban részfeladatokat oldanak meg és ezzel nevelésünk hatékonyságát emelik.

Nevelési módszereink:

Közvetlen: a nevelő személyes kapcsolat révén hat a tanulóra

Személyi eszközeink: nevelőink személyes hatásának eszközei; beszéde, hangja, gesztusai, mimikája, egész személyes megjelenése.

Közvetett: a nevelő hatás a tanulói közösségen keresztül érvényesül

Iskolánk oktatói által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

		Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1.	Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	Követelés Gyakorlás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása, ápolása
2.	Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	Elbeszélés Tények és jelenségek bemutatása Műalkotások bemutatása A nevelő személyes példamutatása	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3.	Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés A tanulók önálló elemző munkája	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról, megfelelő konfliktuskezelés

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatok

Céljaink: elősegíteni a tanulók harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén. Erkölcös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevelni. Kiemelt cél a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

„Az ember sohasem teljes, létezése a valamivé válásban rejlik”. Feladatunk nem lehet más, minthogy tanulóink a nevelés folyamán egyre adaptívabbá, kreatívabbá, életképesebbé váljanak. A pozitív értékrend kialakítása, megszilárdulása a személyiségfejlődés legfontosabb feltétele. Eredményessége attól függ, hogy mennyire ismerjük a segítő fejlődést, annak alapvető jellemzőit, tudva azt, hogy azonos életkorúak fejlettsége nagyon különbözhet egymástól. Különböző lehet a szabálytudatuk, önértelmezésük, szociális helyzetük. Nevelésünk folyamatos és egymásra épülő kell, hogy legyen. Azáltal hogy a tanulók személyi érettségét serkentjük, ma még nem értékelhető módon saját felnőttkori probléma és konfliktus megoldási módjaikat is megalapozzuk. Úgy kell nevelnünk, hogy a képzésből kikerülő tanulók képesek legyenek reálisan felmért, idejében végrehajtott pályaaorientációra, önmaguk menedzselésére, érdekeik érvényesítésére, a demokrácia működtetésére, a szociális beilleszkedésre. Átgondolt, az iskola minden oktatóára, oktatójára vonatkozó nevelőmunkára van szükség. Szoros kapcsolatot kell tartani a szülőkkel, külső gyakorlati helyek oktatóival, kollégiumi nevelőkkel.

A személyiségfejlesztés **következetes** nevelési odafigyelést, hozzáállást és az egyes tanulók személyes bevonását igénylő akciósorozat. Célja, hogy a tanulók saját személyiségükkel tisztába legyenek, és tudatosan alakítsák egyéniségüket. Legyenek érzékenyek egymás iránt. Olyan felismerési mechanizmust kell kiépíteni a tanulóknak, amely lehetővé teszi, hogy motiválhatók legyenek a külső ingerekkel szemben (pl. kérdés, ígéret, fenyegetés, dicséret, bírálat).

A oktató egyéniségének, életvitelének, a **példaadásnak** nagyon fontos szerepe van. Figyelmes nevelői segítség nélkül az élményszükséglet megrekedhet az üres, csupán az erejükkel ható ingerek szükségletének szintjén, szélsőséges esetben a pótszerek kínálta élményekhez való kötődés is kialakulhat.

Nevelésnek csak a pozitív irányú személyiségfejlődés tekinthető. Nagy szerepet kap a folyamatban az élmény és az információ, az alkotó játék és az alkotás, a családi háttér feltérképezése és az egyéni célok ismerete.

Mindezekből adódóan feladataink a következők:

- Az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete.
- Önismeret, önkontroll.
- Az egyén és a közösség viszonyának, szociális kapcsolatrendszerének kiépítése, a kulturált viselkedés, felelős magatartás kialakítása.
- A hazaszeretet elmélyítése.
- Az állampolgári jogok aktív gyakorlásához szükséges kompetenciák átadása.
- A családi és a közösségi kapcsolatok elmélyítésének támogatása.
- Empátiaképesség fejlesztése, interperszonális kapcsolatok, tolerancia, szolidaritás
- Az előítéletek felismerése és felismertetése, kiküszöbölése Előnyös oldalaink bemutatása, jó benyomás keltés képességének fejlesztése, egészséges önbizalom formálása.
- Rangsortképzés sajátosságának fejlesztése, szocializálása.
- Mentálhigiénia tudatos formálása, testi-lelki egészség igényének felkeltése, környezet védelme.
- Biztos tudás megszerzéséhez szükséges tanulási módszerek elsajátíttatása.
- Döntéshozatal alapjainak ismerete, a jó alternatívák kiválasztása.
- Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra és az esetleges pályamódosításra.
- Tulajdonosi szemlélet, vállalkozási képesség, az egész személyiség kreativitás-növekedését elősegítő nevelés
- Szakszerű balesetmentes munkavégzés egyénileg és csapatban. Az erőfeszítés és az általa létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése
- A veszélyhelyzetek felismerése, megelőzése, kezelése
- Együttműködés, empátia, felelősségvállalás
- Pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése)
- Helyes önismeretre nevelés és énkép kialakulásának segítése (az értelmi és az érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés, a sikerek és kudarcok feldolgozásának segítése)
- A stressz és a frusztráció leküzdésének segítése
- Az együttműködési képesség és az egészséges versenyszellem kialakítása, az empátia képességének fejlesztése (különös tekintettel a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjára)
- A kezdeményező-készség, az önállóság, a személyiség maximális tisztelete (az emberi identitás megőrzése, a másság vállalása, elfogadása és elfogadtatása – különös tekintettel a magyar állampolgárságú, de kisebbséghez tartozó, valamint a nem magyar állampolgárságú tanulóakra).
- Az előítéletek leküzdése
- A játék személyiségformáló erejének felismertetése és erősítése

- A nyelvi, kulturális, vallási és egyéb sokszínűség elfogadtatása, az emberi jogok teljes körű tisztelete
- a tanulók szülőhelyhez, hazához való kötődésének erősítése, a hagyományok időszakos megjelenítése kiállítás formájában is

Ezeknek a nevelési feladatoknak a következetes megvalósításával érheti csak el az iskola azt a célját, hogy diákjai érett, stabil, autonóm személyiségként jussanak el a felnőttkor küszöbére.

A középfokú nevelési-oktatási szakasz folyamán iskolánkban, a szakközépiskolában 3+2 évet töltenek a tanulók, a szakközépiskolában 4 évet, erre épül a technikus képzés 1 éve. Hisszük és valljuk, hogy a vizsga kimenetnek visszaható fegyelmező ereje van.

Az oktatás és nevelés legfontosabb színterei: a szakmai, közismereti osztályfőnöki órák, a gyakorlati foglalkozások és az iskolai rendezvények, kollégista tanulóknál a kollégiumban töltött idő. A tehetséggondozás során történik a tanulók felkészítése a szakmai és kulturális versenyekre a szakkörökön az érdeklődő tanulók bővíthetik ismereteiket, kis közösséget tudnak létrehozni és elősegíti szabadidő hasznos eltöltését. A korrepetálásokon a sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatása történik.

A testi nevelés elsősorban a testnevelés és a biológia egészségnevelés órákon, a sportkörökben, a sportegyesületekben sportversenyeken, gyakorlati munkahelyeken valósul meg. A tanulók évente kétszer orvosi vizsgálatokon vesznek részt, ahol a problémák egy része kiszűrhető.

1.3. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés színterei:

Iskolai:

- elméleti oktatás:
- általános tanítási órák
- osztályfőnöki órák
- testnevelési órák
- gyakorlati oktatás:
- tanműhelyi
- Iskolán kívüli közösségi helyszínek: egészségügy, szociális, oktatási, kulturális és közösségi, környezet és természet, katasztrófavédelem

Tanórán kívüli tevékenységek:

- Kollégium
- Diákönkormányzat
- Kulturális tevékenységek:
- Szakkörök
- Rendezvények (színház, Alma Mater stb.)
- sport

- szervezett iskolai kirándulások (osztálykirándulás)
- 50 órás közösségi szolgálat
- egyéb

Diákönkormányzat:

- alulról szerveződő közösséget, tevékenységi köröket hozzon létre, működésüket támogassa
- a oktató elsődleges feladata, hogy elősegítse a diákok kreatív, önálló szervező tevékenységét (az esetleges anomáliák kiküszöbölése)
- oktatók segítségével iskolai rendezvények szervezése
- az iskolai panaszkezelés keretében a közösség nevelő hatásának gyakorlása és fejlesztése
- Véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Kulturális tevékenységek

Szakkörök:

- a koherens érdeklődési körök interferenciájának biztosítása, illetve elősegítése
- a közösség és az egyén egymásra hatása itt lehet a legerőteljesebb
- Az európai kapcsolatok ápolása, bővítése erősíti a nagyobb közösséghez való tartozást (pl. cserekapcsolatok)

Rendezvények:

- A közös élmény biztosítása
- Az embertársaink művészi teljesítményének befogadása és elismerése
- Bemutatkozási lehetőségek biztosítása, a tehetséges gyerekek felfedezése és fejlesztése

Szervezett iskolai kirándulások

- A közösségért való aktív tevékenység elősegítése (szervezési feladatok, az akadályok közös leküzdése)
- „Egy mindenkiért, mindenki egyért” elv kialakítása.

Egyéb

- Hagyományok ápolásával kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység
- Alma - Mater napok
- Táncsics kiállítás

Feladatok:*Általános tanítási órák:*

- egymás véleményeinek tiszteletben tartása
- egymás iránt érzett felelősség
- probléma érzékenység fejlesztése

Osztályfőnöki órák feladata, hogy a tanulók

- tetteikért felelős állampolgárrá váljanak
- harmonikus társas és
- harmonikus párkapcsolatok kialakítása
- felelős döntéshozatalra legyenek képesek
- hagyományok megőrzése és ápolása, pl. ünnepekhez kapcsolódó népszokások
- más népek, népcsoportok kultúrájának megismerése, elfogadtatása (tolerancia)
- tegyenek az esetekért a közösségért a környezetért, lehetőleg önként
- hogyan tegyenek a közösségért

Testnevelési órák során elsősorban

- csapatszellem kialakítására
- az egészséges szurkolói szellem fejlesztésére kell törekedni.

Tanműhely:

- A kollektív tevékenység kialakítása a gyakorlati munkák során

Kollégium:

- szociális értékrend és képességrendszer fejlesztése (egyén – csoport - társadalom kölcsönhatásai)
- környezettudatos magatartásra való nevelés (életvitel, tolerancia, stb.)
- szocializáció (beilleszkedés a közösségbe)

Iskolán kívüli közösségi helyszínek

- embertársaink megismerése, segítségük, azok módszerei, lehetőségei
- szociális érzék kialakítása, fejlesztése,
- tolerancia és türelem fejlesztése
- környezetük rendben tartása
- érdeklődési körük szélesítése

1.4. A oktatók helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A nevelőmunkánk kiemelt színterei a közösségfejlesztés, a kulturális nevelés, a szocializálás, a környezettudatos magatartás kialakítása, beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink segítése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A családi és közösségi kapcsolatok elmélyítése
Szűkebb, tágabb közösségünk iránti szolidaritás
A demokrácia gyakorlása, közügyekben való részvétel
Hatékony kommunikáció
Munkavégzés egyénileg és csapatban
Együttműködés, empátia
Az előítéletek leküzdése
A közösségi értékek tiszteltetben tartása
A társadalmi együttélés szabályainak betartása
Felelősségvállalás
A veszélyhelyzetek felismerése, megelőzése, kezelése

A közösségfejlesztés színterei:

Iskolai:

elméleti oktatás:
általános tanítási órák
osztályfőnöki órák
testnevelési órák
gyakorlati oktatás:
tanműhely

Tanórán kívüli tevékenységek:

Kollégium
Diákönkormányzat
Kulturális tevékenységek:
Szakkörök
Rendezvények (hangverseny, színház, Alma Mater stb.)
sport
szervezett iskolai kirándulások (osztálykirándulás)

A kulturális tevékenységek színterei:

Szakkörök:

A koherens érdeklődési körök interferenciájának biztosítása, illetve elősegítése a közösség és az egyén egymásra hatása itt lehet a legerőteljesebb.
Az európai kapcsolatok ápolása, bővítése erősíti a nagyobb közösséghez való tartozást (pl. cserekapcsolatok)

Rendezvények:

A közös élmény biztosítása
Az embertársaink művészi teljesítményének befogadása és elismerése
Bemutakozási lehetőségek biztosítása, a tehetséges gyerekek felfedezése és fejlesztése

Iskolai kirándulások:

A közösségért való aktív tevékenység elősegítése (szervezési feladatok, az akadályok közös leküzdése)

„Egy mindenkiért, mindenki egyért” elv kialakítása.

Egyéb

Hagyományok ápolásával kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység

Alma-Mater napok

Táncsics kiállítás

Feladatai:

Általános tanítási órák:

egymás véleményeinek tiszteletben tartása

egymás iránt érzett felelősség

probléma érzékenység fejlesztése

Osztályfőnöki órák feladata, hogy a tanulók

tetteikért felelős állampolgárrá váljanak

harmonikus társas és

harmonikus párkapcsolatok kialakítása

felelős döntéshozatalra legyenek képesek

hagyományok megőrzése és ápolása, pl. ünnepekhez kapcsolódó népszokások

más népek, népcsoportok kultúrájának megismerése, elfogadtatása (tolerancia)

Testnevelési órák során elsősorban

csapatszellem kialakítására

az egészséges szurkolói szellem fejlesztésére kell törekedni.

Tanműhely:

A kollektív tevékenység kialakítása a gyakorlati munkák során

Kollégium:

szociális értékrend és képességrendszer fejlesztése (egyén – csoport - társadalom kölcsönhatásai)

környezettudatos magatartásra való nevelés (életvitel, tolerancia, stb.)

szocializáció (beilleszkedés a közösségbe)

A beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelésével összefüggő nevelési tevékenységünk

Beilleszkedési és magatartási nehézségek sokféle okból származhatnak, és sokféle alakban jelentkezhetnek. Az oktatás indokolt individualizálása és differenciálása hozzájárulhat a fenti problémák sikeres leküzdéséhez – azonban a tanítás milyensége a fent említett gondoknak csupán egyik forrása. Vannak jelentős fejlettségi (pl. értelmi, érzelmi) és teljesítmény okok is, de a családi körülmények mindig domináló szerepet játszanak.

Az iskolában negatívnak minősített viselkedési megnyilvánulások a gyerek családi és iskolai kapcsolatzavaraival, érzelmi életének sérüléseivel függnek össze. A magatartási problémák egy részében a gyökerek, a család érzelmi-nevelési körülményeiben kereshetők.

Ezért kiemelten fontos a család és az iskola jó együttműködése, folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, indokolt szituációban a megfelelő szakemberek, pszichológus, családgyógyász bekapcsolása a segítő folyamatba.

A tanulók kiegyensúlyozatlan érzelmi élete, magányossága, érzelmi sérülése, a szeretet és az odafigyelés hiánya okozza igen gyakran a problematikus nevelési helyzetet. A oktatóknak (és a szülőknek is) megfelelő szemlélettel, megértéssel, szeretettel, toleranciával kell fordulni az ilyen diákokhoz. A segítség és a gyógyítás legfőbb módja a bizalom és a megfelelő érzelmi kapcsolat kiépítése a tanuló és környezete között, és az egészséges érzelmi egyensúly helyreállítása.

A problematikus gyermekek nevelésénél törekszünk a személyiségzavar mielőbbi felismerésére és gyógyítására. A legcélszerűbb azonban olyan nevelési légkör kialakítása, amely biztosítja a személyiség egészséges fejlődését, így eleve megelőzi a beilleszkedési, magatartási rendellenességek kialakulását.

Megelőzés: lehetnek olyan jelzések, amelyek előre vetítik a gondot: közöny, passzivitás, érzelemszegénység, érdeklődés hiánya, elkülönülés, közömbösség a társak iránt, túlzott félelem, szorongás, ok nélküli sírás, irigység vagy féltékenység más gyerekekkel kapcsolatban, koncentrációzavar, teljesítményromlás, beszédzavar stressz-helyzetekben, apró holmik eltulajdonítása, stb.

A magatartási zavarok egyik, az iskolában leginkább szembetűnő formája az agresszív megnyilvánulásokban fejeződik ki. Agressziót vált ki az agresszió látványa, a példa. A magatartási problémák egy része deviáns viselkedéssé válhat.

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái:

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés
- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság
- felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarcűrész

Beilleszkedési, magatartási problémák esetén az osztályfőnök elbeszélget a tanulóval, szülővel.

Kutatja a deviáns magatartás okát:

- családi problémák,
- tanulmányi sikertelenség,
- konfliktus valamelyik oktatóval,
- baráti kör,
- egészségügyi problémák,
- drogfogyasztás,
- érdektelenség,

- életkori sajátosság (serdülőkori dac).

Az osztályfőnök a szülővel, az osztályban tanító oktatókkal közösen keresi azt a módszert, amivel vélhetően az adott helyzet megszüntethető vagy negatív hatása csökkenthető.

Súlyosabb esetben a szülőt, tanulót nevelési tanácsadóba, illetve pszichológushoz irányítja. Az osztályfőnök beszélgetése a tanulóval akkor lesz eredményes, ha

- az osztályfőnök megérti őt, azonosul a problémáival és segíteni akar,
- az osztályfőnök a tanuló számára hiteles, elfogadható,
- az osztályfőnök a tanulóval szemben előítélet-mentes.

A beilleszkedési, magatartási problémák csökkentésére, megelőzésére az osztályfőnök segítségül hívhat külső előadókat: orvos, védőnő, pszichológus, rendőr. Célszerű osztályonként és félévente két osztályfőnöki órát ilyen célra fordítani.

Tanulási nehézségek, tanulmányi kudarc esetén az osztályfőnök és az érintett oktató feltárják a kudarc okát:

- rossz tanulási módszer,
- rossz az alkalmazott tanítási módszer,
- képességek hiánya,
- szorgalom hiánya,
- motiváció hiánya,
- önbizalom hiánya.

A hátrányos helyzet kialakulását előidéző okok:

- az egyéni adottságok kedvezőtlen volta,
- az érdeklődés hiánya az adott tantárgy, vagy annak egy-egy területe iránt,
- a tanulni tudás hiánya, vagy annak tökéletlensége,
- a tanuló nem kellő motiváltsága, nem kielégítő szorgalma,
- helytelen, nem hatékony tanulási módszerek,
- a sikeres továbbhaladáshoz szükséges előismeretek nem állnak megfelelő szinten,
- alacsony szintű az olvasási készség, fejletlen a beszédkultúra,
- a tanuló környezete, az ingerszegény miliő,
- a tartós hiányzás.

További feladataink:

Az iskola:

- Építsen ki és működtessen intézményes kapcsolatokat külső szervezetekkel (egyházak, rendőrség, gyámhatóság, nevelési szakszolgálatok, önkormányzatok szociális osztálya, egészségügy).
- Az osztályfőnökök javaslatai alapján szervezze meg a megelőzést elősegítő, személyiségfejlesztő tréningeket.
- Kis létszámú tanulócsoportok létrehozása.
- Előírt tananyag és követelményrendszer differenciálásának megteremtése (minimum követelmények felállítása).

- Számonkérések differenciált követelményeinek és formáinak kialakítása (minőségi körök).
- Oktatók mentálhigiénés képzése, illetve szakember foglalkoztatása az iskolában (pszichológus, mentálhigiénés szakember).

Az osztályfőnök:

- alakítson ki az osztállyal olyan jellegű kapcsolatot, melynek eredményeként feltárulhatnak az egyébként rejtett problémák (szükség esetén családlátogatás, kollégiumi látogatás formájában).
- Szervezzen közösségi programokat annak érdekében, hogy minél több oldalról való megismerés jöhessen létre.
- Osztályfőnöki óra keretében teremtsen meg az őszinte megnyilvánulás lehetőségét!
- Fejlessze a kommunikációs kultúrát (Ebbe a felmerülő konfliktusok kezelése is beletartozik).
- Készítsen szociometriai felmérést, melynek diagnosztizálásához vegye igénybe szakembereket, szakszolgálatok segítségét (ifjúságvédelmi felelős, nevelési tanácsadók, pszichológusok, védőnői szolgálat, drogambulancia, kórházi ellátás: szakorvos, neurológus, pszichiáter, rendőrség, lelki segély szolgálat).
- Tájékoztassa a szülőket tapasztalatairól (különös tekintettel a deviáns viselkedés jeleire).
- Hívja fel a figyelmet a megelőzés fontosságára, lehetőségeire.
- Osztály hatékonyan és szervesen kapcsolódjék az iskolai DÖK-höz.
- Tapasztalatai alapján tegyen javaslatot a kiscsoportos (differenciált) fejlesztő kurzusok létrehozására, a program beindulásától szorosan működjék együtt a fejlesztő koordinátorral (mentálhigiénés szakember).
- A szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedjék, foglalkozzék.
- A tanuló problémáit értesse meg a tanítókkal.
- Szükség esetén forduljon szakemberhez.
- Kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét.
- Képes legyen a közösségi és az egyéni értékrend meghatározására.

A tanító:

- Legyen hiteles és következetes a nevelésben.
- Ismerje a részképesség-zavar tünet-együttesét.
- Tudjon differenciáltan oktatni, nevelni (egyéni fejlesztés, ill. bánásmód).
- Semmilyen hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót.
- Értékelésnél vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit.
- A teljesítmény mérésénél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagához képest is nézze a fejlődést, juttassa sikerélményhez a tanulót.
- A hátrányt nem jelentő képességterületen erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit.
- Nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.
- Válgjék képessé a konfliktushelyzetek kezelésére.
- Alakítsa ki és gyakoroltassa a pozitív magatartásformákat.

Ez a mindennapjainkat érintő állandóan jelen lévő probléma csak és kizárólag segítő szándékú összefogással oldható meg. Mindemellett a szülők felelőssége vitathatatlan, és nélkülözhetetlen.

Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, vagy sajátos nevelési igényű, a nevelési tanácsadó megkeresésére a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság dönt.

Iskolánk a Szülő és az Osztályfőnök kezdeményezésére az iskolaorvos javaslata alapján keresi fel a tanuló a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságot.

A Bizottság javaslata alapján az iskola Igazgatója dönt a tanuló iskolai továbbhaladásáról, a szükséges egyéni foglalkozások szervezéséről, az egyéni fejlesztési terv elkészítéséről.

A tanulót – kérelmére – az iskola igazgatója – a gyakorlati képzés kivételével – részben vagy egészben felmentheti a tantárgyi értékelés alól, ha a tanuló egyéni adottságai, fogyatékossága, továbbá sajátos helyzete ezt indokolttá teszi.

Azon tanulók részére, akik igazgatói határozat alapján egyéni tanulmányi rend szerint tanulnak, lehetővé tesszük, hogy oktatóikkal konzultáljanak. A konzultáció keretében tájékoztatást kapnak a feladatokról, segítséget kapnak felkészülésükhöz. Ezt a feladatot az osztályfőnök koordinálja az illetékes oktatókkal együttműködve. Erre a lehetőségre, ill. arra, hogy a tanuló látogathatja az iskola minden létesítményét - az iskola a tanuló, ill. a szülő figyelmét határozatban hívja fel.

1.5. A szülő, a tanuló, a oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A szülőkkel történő kapcsolattartást nagyon fontosnak tekinti a nevelőtestület. Mivel az iskola sokrétű képzést folytat, feltétlenül szükséges, hogy az intézmény működésének rendjét a szülők minél korábban megismerjék. Az új növendékek és szüleik már a beiratkozáskor megkapják az iskola házirendjét, majd a tanév kezdetekor, szeptemberben az iskolavezetés és az osztályfőnökök szülői értekezletet tartanak, amelyen tájékoztatást adnak az iskoláról, illetve sor kerül a felmerülő kérdések megbeszélésére.

Iskolánk honlapján (www.tmvp.hu) nyilvánosságra hozza a törvény által előírt dokumentumokat és az iskola életével kapcsolatos valamennyi közérdekű és naprakész információt.

A szülők tájékoztatásának szokásos formáin túl - ellenőrző, levél, fogadóóra, szülői értekezlet, szülői közösség, sulifő (költségtérítéses) - fontosnak tartjuk a személyes és egyéni kapcsolat kialakítását, különösen vonatkozik ez az osztályfőnökök, a tanító oktatók és a szülők viszonyára. Mivel a diákok nagy része vidéki, sokuk otthona távol esik az iskolától, ezért a szülőket bármikor fogadjuk akár az iskolában, akár a kollégiumban előzetes időpont-egyeztetés után, de alkalomszerűen is, ha a helyzet úgy adódik.

Partnereinkkel való kapcsolattartásra napjaink szinte valamennyi kommunikációs eszközét felhasználjuk. Kihhasználva a személyes kapcsolat, a levél, a telefon és az internet adta lehetőségeket.

1.6. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban

A tanulók joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon **véleményt nyilvánítson** minden kérdésről, az őt nevelő és oktató munkájáról, az iskola, kollégium működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben **javaslatot tegyen**, továbbá **kérdést intézzon** az iskola, a kollégium vezetőihez, oktatóihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – érdemi választ kapjon.

Az iskola tanulóinak képviseltét a diákönkormányzat látja el, amely minden évben az osztályok illetve szakmai évfolyamok választott képviselőiből áll fel, s megválasztja vezetőit. Munkáját felelős tanár segíti, de nem irányítja. A diákönkormányzat szervezi a minden évben megrendezésre kerülő diákközgyűlést. Ez megfelelő színteret nyújt az iskolai panaszkezelés keretében a közösség nevelő hatásának gyakorlására és fejlesztésére.

A diákönkormányzat alulról szerveződő közösséget, tevékenységi köröket hozhat létre, működésüket támogathatja, iskolai rendezvényeket szervezhet. Ebben segítséget kap, az oktató elsődleges feladata, hogy elősegítse a diákok kreatív, önálló szervező tevékenységét.

A diákönkormányzat az iskolarádiót is használhatja a diákság tájékoztatására. A diákság megfogalmazhatja állásfoglalását és véleményét az iskolai élettel kapcsolatban, s minden ügyben joga van tájékoztatást kérni és kapni, különösen olyanokban, amelyek közvetlenül érintik. A diákönkormányzat képviselőinek lehetősége van arra is, hogy országos rendezvényeken, megyei és városi tájékoztatókon részt vegyen.

Évente a félév zárását követően diákközgyűlést tartunk, ahol a DÖK beszámol elvégzett munkájáról, és lehetőség nyílik a személyes párbeszédre az iskola igazgatója és az osztályok képviselői között.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a munkaterv,
- és a házirend elfogadása előtt.”

A tanulók együttműködési kötelezettsége kiterjed a saját környezetének és az általa használt eszközöknek a rendben tartására is iskolában, tanműhelyben, kollégiumban egyaránt. Közreműködnek tanulóink a tantermek, tanulószobák, kollégiumi szobák tisztán tartásában tanórák, foglalkozások és egyéb rendezvények előkészítésében, lezárásában is.

1. Az első tanév megkezdésével járó jogok

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Nem illeti meg azonban az intézmény létesítményeinek használata, a szociális támogatások. Ezen jogait az első tanév megkezdésétől gyakorolhatja.

2. Diákkörök, társadalmi szervezetek létrehozásának rendje

A tanulók kulturális, szakmai, tudományos vagy sport jellegű diákköröket hozhatnak létre, amennyiben a létszám minimálisan 10 fő. Tevékenységük illeszkedjen az intézmény Szakmai Programjához, működési rendjüket és a támogatás módját írásban kell lefektetni. Az igényeket az intézmény vezetőjével kell egyeztetni.

3. A tanulók nagyobb közössége

Véleményezési jog szempontjából minimum 50 fő, vagy egy osztály minősül nagyobb közösségnek.

4. A vallási, etnikai, nemzeti, nemzetiségi diákjogok gyakorlásának rendje és garanciái

Minden tanuló joga, hogy vallási, világnézeti, vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák mind diáktársai, mind tanárai, s azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását.

5. Jogorvoslati jog gyakorlása

Az intézmény a jogsérelmek és az érdeksérelmek kezelésére belső jogorvoslati fórumrendszert működtet. Ezek:

- diákközgyűlés,
- rendszeres információkérés a Diákönkormányzattól

Ezen túlmenően az osztályfőnök köteles segíteni a tanulót jogorvoslati jogának gyakorlásában. A tanuló, vagy a szülő a tanulóval kapcsolatos döntés ellen a közléstől számított tizenöt napon belül a tanuló érdekében eljárást indíthat, kivéve a magatartás, szorgalom és a tanulmányok értékelése és minősítése esetében. Eljárás indítható a magatartás, szorgalom és a tanulmányok minősítése ellen is, ha az nem a helyi tantervben meghatározottak alapján történt, illetve a minősítéssel kapcsolatos eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

6. Kérdés és érdemi válaszolás rendje

Minden tanulónak joga van az írásbeli kérdésfeltevéshez. A kérdések, kérések az igazgatói titkárságon adhatók le. A kérdésekre 15 napon belül írásban válaszolunk.

A tanulók nagyobb közösségét érintő írásbeli kérdést a vezetőség kivizsgálja, arról 15 napon belül írásban döntést hoz, és azt indokolja.

A tanuló az őt illető jogokról az osztályfőnökétől, ha érintettség miatt ez nem megoldható, akkor az illetékes vezetőtől kaphat információt.

7. Vélemény-nyilvánítási jog gyakorlása

Tanévenként egy alkalommal nyilvános fórumot, küldött-közgyűlést tartunk, ahol bárki szabadon, az emberi méltóság tiszteletben tartásával véleményt nyilváníthat, továbbá ezt a Diákönkormányzat faliújságon is közzéteheti.

8. Az iskolai média, a diákmédia, iskolarádió és iskolaiújság

Intézményünk támogatja a diákmédia minden formáját. Ezek tartalma (dalszöveg, kép, mozgókép stb.) nem sérthet személyiségi jogokat, a jó ízlést, és nem ütközhet iskolánk nevelési alapelveivel.

9. Tanítás nélküli munkanap

Minden évben az intézmény vezetése a Diákönkormányzat bevonásával két diáknapot rendez. A nevelőtestület a programok segítségével, felügyeletében közreműködik. A diáknapokra vonatkozóan a helyiséghasználat speciális rendjéről az igazgató és a Diákönkormányzat megállapodik.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatok helyi rendje

Kiemelt figyelmet igényelnek:

- a) különleges bánásmódot igénylő tanulók:
- aa) sajátos nevelési igényű tanulók,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók,
- ac) kiemelten tehetséges tanulók,

Iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló környezethez történő alkalmazkodását, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Az iskola kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint az intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal.

Abban az esetben, ha az osztályfőnök a gyermekeken bántalmazás nyomait vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoporthoz nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a oktatókkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az **iskolapszichológus** kiemelt segítségével részesülnek.

Amennyiben az érintett gyermek, tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.

Iskolapszichológiai feladatok

A nevelési-oktatási intézményben alkalmazott iskolapszichológus elsődleges célja a gyermek, a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése.

Az iskolapszichológus közvetlen segítséget nyújt a oktatóknak a nevelő-oktató munkához.

A gyermekekkel, a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a nevelési-oktatási intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit.

Megszervezi azokat a pszichológiai jellegű szűrővizsgálatokat, amelyek a képességvizsgálatok, szociometriai vizsgálatok, tanulási szokások, tanulási motiváció vizsgálatának körébe tartoznak, vagy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek megelőzése érdekében szükségesek.

Megszervezi a mentálhigiénés preventív feladatokat a nevelési-oktatási intézményben az egyén, a tanulócsoporthoz, és az intézményi szervezet szintjén.

Megszervezi a nevelési-oktatási intézményben az egészségfejlesztéssel, a nevelő-oktató munka, a szexuális nevelés segítségével, a nevelési-oktatási intézményben észlelt személyközi konfliktusok és az erőszakjelenségek megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat.

Megszervezi a krízistanácsadást a következő váratlan súlyos élethelyzetekben: kortárshaláleset, súlyos iskolai kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet, továbbá terápiás

vagy más kezelés szükségessége esetén továbbbírányít a nevelési szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

A kiemelten tehetséges gyermek, tanuló tehetséggondozásában a oktatókkal és a nevelési szakszolgálat szakemberével közösen kidolgozza az együttműködés és az ellátás kereteit.

A szűrővizsgálatok kiemelt célcsoportja a tanulók azon csoportja, akik intézményünkben a tanulói jogviszonyt kezdik.

Az iskolapszichológus szűréseket, vizsgálatokat, tréningeket, egyéni és csoportos tanácsadást szervezhet a gyermek, a tanuló, a oktató, továbbá a szülő megkeresésével, valamint az érintett gyermek, tanuló személyiségének fejlesztésével összhangban a szülő számára is.

Az iskolapszichológus szükség esetén az iskolában pályaválasztási és pályaeorientációs tanácsadást szervez, amelynek során együttműködik a oktatókkal és a kijelölt nevelési szakszolgálat pályaválasztási szakemberével, a helyi lehetőségek függvényében pályaeorientációs foglalkozásokat tart az ötödik évfolyamtól kezdődően az önismereti, képességstruktúra-feltárási, pályaismereti témakörben.

Az iskolapszichológus segíti a pszichológiai ismereteknek a nevelési-oktatási intézményen belüli elsajátítását.

Kapcsolatot tart a környezetében működő iskolában dolgozó iskolapszichológussal.

Együttműködik a kijelölt nevelési szakszolgálatban dolgozó iskolapszichológussal.

Iskolánkban a pszichológiai tevékenységgel érintett gyermekek, tanulók nevelési szakszolgálati vagy egyéb egészségügyi szakellátásra történő utalása vonatkozásában.

Az iskolapszichológusi munka szakmai minőségbiztosítása érdekében kapcsolatot tart az oktatásért felelős miniszter jogszabályban kijelölt, az Országos Iskolapszichológiai Módszertani Bázis feladatait ellátó intézménnyel.

Együttműködik a nevelési szakszolgálattal az érintett gyermek, tanuló nevelési szakszolgálati ellátás keretében történő gondozásában.

1.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos nevelési tevékenység

Kiemelten tehetséges tanulókkal történő foglalkozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Az általános iskolából a középiskolába való átmenetkor mindenki egy új környezetbe kerül, minden átrendeződik körülötte. Ez jó lehetőséget ad annak a tehetséges fiatalnak, akinek eddig nem sikerült kitűnni társai közül. Minden évfolyamon kiderül néhány diákról, hogy az addig megismerthez képest valamely területen az átlagosnál jobb adottságokkal rendelkeznek. Nekik nyújtunk segítséget azáltal, hogy a szakterületen érintett oktató külön foglalkozás keretében felkészíti a pályázatokra, versenyekre.

A tanórákon differenciált feladatok segítségével lehetőséget adunk, hogy mindenki a saját, már elért szintjéről tudjon továbbfejlődni. A szakkörök keretében további lehetőség van a képességek fokozott kifejtésére.

Iskolánk egyik fő célja, hogy tanulói, tanulmányaik befejeztével megállják helyüket az élet minden területén: úgy a továbbtanulás (egyetemekre, főiskolákra történő sikeres felvételi) mint

a sokrétű szakképzés terén. Ez utóbbinak két fontos alappillére: a számítástechnikai és idegennyelv-képzés, hisz csaknem minden szakma – hivatás sikeres jövőtávlátat ezen területek maximális birtoklása feltételezi.

A fentiek mellett a tanulók személyiségének folyamatos alakítása is igen fontos, ezért a csoportos foglalkozások témáit, az életkori sajátosságokat és a csoportösszetételt is figyelembe kell venni. A tanulók nagy része életkoránál fogva nyitott a környező világra, ugyanakkor önismereti problémákkal küszködik.

Törekszünk a tantárgyközi szemlélet kialakítására, a tanulói érdeklődés felkeltése és szinten tartás érdekében.

Teret biztosítunk a tanulói kezdeményezéseknek és kreativitásnak.

Támogatjuk a tehetség felismerését, fejlesztését a tanórán, iskolai foglalkozáson és az iskolán kívül is. A csoportfoglalkozások ezen igényeket is kötelesek kielégíteni.

Iskolánkban hagyományosan számos szakkört működtetünk, az érdeklődő tehetséges tanulók számára. (Bővebben lásd a 2.1. pontban.)

Sajátos nevelési igényű (SNI) továbbá beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő (BTM) tanulókkal kapcsolatos nevelési tevékenység

Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézségekkel küzd a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Mivel a sajátos nevelési igényű tanulóknak joga, hogy különleges bánásmód keretében, állapotának megfelelő nevelési, gyógynevelési ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították; iskolánk heti egy órában, órarendben rögzített időpontban, csoportonként maximum hat fő részére, egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni foglalkozást biztosít: anyanyelvből, matematikából és idegen nyelvből.

A tanulók egészségügyi és nevelési célú rehabilitációját központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon dokumentálják a oktatóok.

A fejlesztő nevelés-oktatás a tanév rendjéhez igazodó, a tankötelezettség teljes időtartalma alatti, rehabilitációs célú, az elért fejlődési szakaszokat követő, egységes folyamat. Nem tagolódik évfolyamokra, a nevelési munka szakaszolása a tevékenység tartalmi kínálatának életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó strukturálásában koncentrikus bővítésében jelenik meg. (Nkt. 140§)

A tanuló fejlődését a nevelőtestület a tanítási év végén, a központilag kiadott nyomtatványon szóvegesen értékeli. Ez tartalmazza a tanulóknak az egyes fejlesztési területeken elért eredményeit és nehézségeit, valamint a következő tanítási év egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez szükséges javaslatokat.

A sajátos nevelési igényű tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek: gyógyoktató, speciális- tankönyv és tanterv.

Iskolánk fontos célkitűzése: a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentése, ami csakis célratoró nevelési habilitáció és rehabilitáció által valósulhat meg.

Minden tanév szeptember hónap közepéig felmérjük az igényeket – a tanulói igényeket és a oktatóok javaslatait – majd ezek összesítése után szervezzük meg a fejlesztő foglalkozásokat.

Az olyan tanulókon is kívánunk segíteni, akik nem rendelkeznek a szakértői és rehabilitációs bizottság döntésével, de jelentős elmaradásaik vannak egy vagy több területen.

Náluk korrepetálással, külön foglalkozással, könnyebb feladatok megoldásával kívánjuk elérni, hogy a kívánt szakmát el tudják sajátítani.

Iskolánkban a szociális helyzetükből és fejlettségükből hátrányos helyzetű tanulók a többi tanulóval egy osztályban vesznek részt az iskolai és tanműhelyi foglalkozásokon. Velük a oktatók differenciáltan foglalkoznak, fejlettségüknek megfelelő feladatot adnak

Feladatunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók iskolai esélyegyenlőségének megteremtése, iskolai sikereik segítése, lemorzsolódásuk csökkentése.

Hátrányos helyzetű az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló és javítóvizsga
- ágazati alapvizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) **felmentették** a tanórai foglalkozásokon való részvétele *alól* (pl. *magántanuló*),
- b) **engedélyezték**, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a meghatározott időnél többet **mulasztott**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében **független vizsgabizottság** előtt tesz vizsgát. (A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.)
- e) **előrehozott érettségit kíván tenni**

- Az **osztályozó vizsga** egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A mindennapos testnevelés érdekeire tekintettel - főszabály szerint -, **testnevelés tantárgyból a félévi és a tanév végi érdemjegyet nem lehet osztályozó vizsgán megszerezni**, az egyedi igazgatói elbírálás lehetőségének meghagyásával.

- **Különbözeti vizsgát** a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
A tanuló kérelmezheti különbözeti vizsga letételét azokból a tantárgyakból, amelyeket nem, vagy alacsony óraszámban tanult. A különbözeti vizsga igazgatói engedéllyel tehető, a oktatók véleménye alapján.

- **Pótló vizsgát** tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

- **Javítóvizsgát** tehet a vizsgázó, ha

a) a tanév végén – **legfeljebb három tantárgyból** – **elégtelen** osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

- **Ágazati alapvizsga:**

Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két tanévben, a szakképző iskolában az első tanévben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet az **ágazati alapvizsga zár le**.

A hatályos jogszabályok:

Az ágazati alapvizsga megszervezése és lebonyolítása során az alábbi jogszabályok és központi előírások erre vonatkozó részei az irányadók:

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (továbbiakban Szkt.)
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (továbbiakban Szkr.)
- Szakmánként a Képzési és Kimeneti Követelmények tartalmazzák az ágazati alapoktatás vizsgakövetelményeit.
- Veszprémi Szakképzési Centrum Ágazati alapvizsga eljárásrendje

Az ágazati alapvizsga jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatóságot biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy **az ágazati alapoktatás elvégzését követően** tehet ágazati alapvizsgát.

Elsőként a tanulmányaikat 2020 szeptemberében megkezdők tehetnek ágazati alapvizsgát, technikumban – főszabály szerint – a 10., szakképző iskolában a 9. évfolyam végén. (Az érettségi végzettséggel rendelkezők számára a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő kétéves képzésben a szakmai alapoktatásra az első félévben kerül sor, így a szakmai alapvizsgát mindkét iskolatípusban az első félév végén teszik le a tanulók.)

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó **valamennyi szakma** tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló **ágazati alapvizsga vizsgabizottság előtt** kell letenni. A vizsgabizottság **elnökét** a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

A tanuló sikeres vizsga esetén jogosult a duális képzésbe (szakirányú oktatásba) való belépésre. Az ágazati alapvizsga eredménye **a szakmai vizsga eredményébe beszámít**. Ez azt jelenti, hogy ha valaki egy szakma megszerzését követően az adott ágazathoz tartozó további szakmát kíván szerezni, az ágazati alapvizsgát nem kell megismételnie.

Ágazati alapvizsgát csak azok a tanulók tehetnek, akik eredményesen teljesítették a tanévet.

A javítóvizsgán eredményesen teljesítő tanulók a javítóvizsgát követően tehetnek ágazati alapvizsgát.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha az ágazati alapvizsga eredménye elégtelen (nem megfelelt).

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy elégtelen (nem megfelelt) ágazati alapvizsgát tett, **a javítóvizsgát** a tanév második félévében teheti le.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezése

A vizsgázó **javítóvizsgát** az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az **augusztus 15-étől augusztus 31-éig** terjedő időszakban tehet.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

A **különbözeti és a beszámoltató** vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Osztályozó vizsgát a Nevelési Program alapján igazgatói engedéllyel az igazgatóhelyettes szervezi a szakmai munkaközösségek által megfogalmazott követelményrendszer alapján.

Osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy **osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet**.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát **legalább háromtagú vizsgabizottság** előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba **legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.**

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait lásd helyi tantervünkben.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

A vizsga reggel **nyolc óra** előtt nem kezdhető el, és legfeljebb **tizenhét** óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a **gyakorlati** vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően,
– így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató oktató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató oktató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő **tantárgyanként hatvan perc.**

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérését az igazgató engedélyezi. (Max. 30 perc időhosszabbítás, segédeszköz használat, szóbeli vizsgarész írásbelire, írásbeli vizsgarész szóbelire váltása).

Egy vizsganapon **egy vizsgázó** vonatkozásában **legfeljebb három írásbeli vizsgát** lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató oktató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

A vizsgáztató oktató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató oktató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató oktató, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá.

A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti. Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató oktatóktól.

A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató oktató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a piros színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató oktató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
 - b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
 - c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy
- az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató oktató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad elő adásban kell elmondania.

Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékoztatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal **póttételt** húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A **gyakorlati** vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az **igazgató hagyja jóvá.**

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A **gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt** a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

Az alkalmassági vizsga szabályai

A szakképző és a technikumi *szakképzésbe* való bekapcsolódásnak feltétele az *egészségügyi alkalmasság* és a *pályaalkalmassági követelményeknek* való megfelelés.

Iskolánk szóbeli felvételi vizsgát nem szervez.

1.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások felételei: a rendelkezésre álló oktatói kapacitás, ill. a fenntartói jóváhagyás.

- a min. 30 fős létszámú technikumi osztályok esetén matematikából,
- a tanult idegen nyelv szerint, a min. csoportlétszám 6 fő,
- informatikából,
- szakmaterület szerint,
- szakmai gyakorlati foglalkozásokon,
- min. 8 fő esetén emelt szintű érettségire történő felkészítés a technikum 11-12. évfolyamán, 8 fő alatti tanulói igény esetén egyedi igazgatói elbírálás szerint.

Iskolánk tanulói igény szerint a következő szakkörökből válogathatnak:

- idegen nyelvi szakkör
- sportkör:
 - kosárlabda
 - férfi kézilabda
 - női kézilabda
 - atlétika
 - röplabda

Ezen szakkörök az igényeknek megfelelően minden évben bővíthetnek, változhatnak.

A fenti szakkörök évente részt vesznek versenyeken, rendezvényeken, tanulói kiállításokon, valamint a számukra meghirdetett és megszervezett pályázatokon, kulturális bemutatókon.

A célokat és feladatokat, a munka menetét, a heti óraszámokat a oktatók tervezik s terjesztik elő munkaközösségen belül, hogy később az iskola igazgatója a lehetőségek tükrében meghozza döntését a felsorolt tényezőket szem előtt tartva, tekintettel azok végrehajthatóságára.

1.11. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevételi lehetőségének biztosításának kötelezettségét

Tankönyvet a hivatalos tankönyvjegyzékből rendelünk. A tankönyvet a oktató választja, de a munkaközösségen belül konszenzusra kell jutni, hogy egy adott tantárgyból ugyanazon évfolyamon ugyanolyan tankönyv legyen. A tankönyvet rendelő munkaközösség figyelembe veszi a kerettantervi követelményeknek való megfelelést, az érettségi és a szakmai vizsgakövetelményeket, a tankönyv árát, komplexitását, tartósságát, a megrendeléséhez kapcsolódó kiadói kedvezményeket.

A tankönyvjegyzékében nem szereplő tankönyvekről és segédletekről az iskolai tankönyvellátási szabályzatban meghatározottak szerint tesznek javaslatot a szakmai munkaközösségek. Ezen tankönyvek a könyvtári állományba kerülve, tankönyvkölcsönzés formájában segítik a tanulás és a tanítás folyamatát.

Tankönyvrendeléskor tekintettel kell lenni a tanulóknál már kézben lévő, ill. a könyvtárban már meglévő tankönyvekre.

A tanulók tankönyvekkel és tanulmányi segédletekkel történő ellátásában az iskolai könyvtár ad segítséget, az alábbiak szerint:

- a könyvtár kölcsönözhető állományában rendelkezik kellő példányszámban a kötelező és ajánlott olvasmányokkal, értelmező kézi-szótárakkal, szinonima-szótárakkal, matematikai és fizikai feladatgyűjteményekkel, idegen nyelvi kézi-szótárakkal, általános- és szaklexikonokkal, nagy-szótárakkal és kézikönyvekkel.
Ezek beszerzéséhez, bővítéséhez a szakmai munkaközösségek vezetői adnak javaslatot.
- A könyvtár biztosítja az írásbeli és szóbeli érettségi, illetve szakmai vizsgákhoz az előírt köteteket.
- A könyvtár rendelkezik tankönyvállománnyal, amelyből a tanév közben más iskolából érkező tanulók is hozzájuthatnak az iskolánkban használt tankönyvekhez.
- Iskolánkban az ingyen tankönyvi ellátás tankönyvkölcsönzés formájában valósul meg a törvényben előírtak szerint a jogosultak számára.

1.12. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskolánkban, minden olyan tanítási napon, amikor közismereti oktatási is folyik, min. 1 testnevelés órát szervezünk.

A heti testnevelés óraszámából legfeljebb heti 1 óra a következőképpen váltható ki: az igazgatónak címezve kérvényt kell benyújtani, melyben kérését indokolja, és az igazoló dokumentumot csatolja. Ezt követően az igazgató határozatban tájékoztatja a kérvény benyújtóját döntéséről.

Elfogadható dokumentumok:

- A tanuló sportegyesületi tagsággal vagy amatőr sportolói sportszerződéssel rendelkezik.
- A tanévre érvényes versenyengedéllyel rendelkezik.
- Sportszervezete által kiállított igazolást mutat be, melyben igazolják a szervezett keretek közötti rendszeres edzéslátogatást.
- Sportkörben történő sportolás igazolása.

1.13. A választható érettségi tantárgyak, érettségi vizsga szintek, felkészítés

Szabadon választható tárgyak a 11. és a 12. évfolyamon az emelt szintű és a középszintű érettségire felkészítő tantárgyak.

Kötelező heti két óra emelt szintű felkészítést, vagy kompetenciafejlesztést választani. Aki választotta, annak számára a foglalkozás kötelezővé válik.

Technikum esetén a **11. és 12. évfolyamon** is 2 óra választható szabadon:

Tantárgy
angol nyelv
biológia
fizika
informatika
magyar
matematika
német nyelv
szakmai tantárgy
testnevelés
történelem
<i>középszintű felkészítés</i>

Az igények felmérése a 10. technikumi évfolyamon történik, minden év ápr. 30-ig. A minimális csoportlétszám 5 fő.

Ha egy csoport létszám hiányában nem indul, akkor lehetőség van szakköri keretekben a felkészítés megszervezésére.

A választás két évre szól. A szabadon választható tárgyak választása esetén a tanulmányokra ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a kötelező tárgyakéra.

A 11. évfolyamosok a tanév elején a tanév második hetének végéig leadhatják a tárgyat, ha ezzel nem szűnik meg a csoport, illetve ha az alapsz csoportokban van hely. További módosítási lehetőségük van május hónapban a következő tanévre vonatkozóan.

Új tárgy felvétele esetén a tizenegyedikes emelt tananyagból különbözeti vizsgát kell tenniük az augusztusi javítóvizsga időpontjában.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés választása nem vonja magával a kötelező bejelentkezést az adott tantárgy emelt szintű érettségi vizsgájára.

Az emelt szintű csoportot lehetőleg olyan oktató tanítsa, akinek van gyakorlata és tapasztalata az emelt szintű érettségi vizsgáztatásban. A tanulói akkor élhetnek a oktatóválasztás jogával, amennyiben két egyformán kvalifikált oktató közül lehet választani.

A **13. évfolyamon** a tanulónak heti 2 óra közismereti tárgyat kell kötelezően választania az alábbiak közül (célja az emelt szintű érettségi felkészítés, és az egyetemi tanulmányok előkészítése):

Tárgy
magyar nyelv és irodalom
matematika
történelem
biológia
fizika
földrajz
kémia

Heti 2 órában digitális kultúra tantárgyat tanítunk (célja: a szakmai érettségi vizsgában megjelenő portfólió elkészítésének segítése).

1.14. Az érettségi vizsgatantárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az egyes **érettségi** vizsgatárgyak **témaköreit** lásd az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendeletben.

1.15. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése, formái

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló értékelésének és minősítésének követelményei, értékelésének és minősítésének formái

A oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az elméleti oktatás tantárgyaiban az egyes tantárgyak esetében a tanulót a heti óraszámnak megfelelő arányú érdemjeggyel kell minősíteni.

- heti 1-2 óra esetében félévente 3-4,
- heti 3-4 óra esetében 6-7 érdemjegy,

ebből,

- heti 1-2 óra esetén 1,
- heti 3-4 óra esetén 2 önálló összefüggő szóbeli teljesítmény legyen.

A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).

Az érdemjegy megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor fegyelmezési eszköz nem lehet.

Az érdemjegyeket az elbírálás időpontjában az osztály/csoportnaplóba, az ellenőrző könyvbe folyamatosan kell bejegyezni.

A oktatók az értékelés rögzítésére tanév közben a naplót, és az ellenőrző könyvet, használják.

A szorgalmi idő befejezése előtt legalább egy hónappal értesíteni kell azokat a szülőket (ellenőrző, levél útján), akiknek gyermekei valamely tantárgyból elégtelen osztályzatra áll.

Az osztályzatok jellegüknek megfelelő súllyal, ill. arányban szerepelnek az év végi osztályzat megállapításánál. Az érdemjegyek súlyozása oktatói döntés függvénye, azzal a feltétellel, hogy annak szempontjait **a oktatónak a tanév elején közölnie kell.**

Az év végi osztályzat nem térhet el lényegesen az évközi osztályzatoktól.

A félévi és év végi érdemjegy számításának alapelve, hogy 5 tizedtől meg lehet, 7 tizedtől meg kell adni a jobb jegyet,

A tananyag feléből legalább elégséges osztályzatot kell kapni ahhoz, hogy a félévi, ill. az év végi osztályzat elégséges legyen.

A tanuló joga, hogy tisztában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel, ezért:

- a tanulókkal tantárgyanként ismertetni kell a velük szemben támasztott követelményeket tanév elején, az első héten - ez a oktató feladata,

- a szülőknek megismerés céljából hozzáférhetővé kell tenni a követelményeket – a oktató, és az osztályfőnök feladata.

A oktató joga, hogy értékelje, minősítse a tanuló tudását.

Értékelési formák:

Diagnosztikus értékelés célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.

Formatív értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.

Szummatív értékelés célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),

b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),

c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a oktató, az osztályfőnök, gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a oktató nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

A **gyakorlati oktatás** tantárgyaiban a tanulót minden új alapművelet, technológia stb. tanulásának és minden összetett munkának a befejezése után érdemjeggyel kell minősíteni. A gyakorlati oktatás havi osztályzatait az osztályfőnök vezeti át az osztálynaplóba a munkanaplókból.

Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

Az, **akit felmentettek** a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesítheti,

- a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- b) a gyakorlati képzés kivételével egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya:

Az írásbeli beszámoltatás formái: a) röpdolgozat, b) témazáró dolgozat, c) házi dolgozat,

a) A **röpdolgozat** néhány óra tananyagának írásos (rövid) számonkérése. A röpdolgozat írását előre nem kell bejelenteni, néhány rövid kérdést tartalmazhat. Megoldására – a kérdések számától függően- megfelelő idő biztosítandó. A kérdéssor lehet egy irodalmi mű (regény) rövid tartalmának leírása, egy megtanult vers leírása, lehet egy kitöltendő teszt kérdéssor, szó-dolgozat, de lehet a (tankönyvhöz rendszeresített) munkafüzetben megjelölt feladatok megoldása. A röpdolgozatot a oktató köteles a következő tanóraa kijavítani, az osztályzatokat az osztálynaplóba beírni. A röpdolgozat jegy egy szóbeli felelethez hasonló súlyú a tanuló tudásának értékelésében.

b) A **témazáró** dolgozat egy nagyobb tananyagrészt, egy fejezet végén a tananyag elsajátítását ellenőrző dolgozatforma. A témazáró dolgozat írását a oktató köteles legalább egy héttel (lehetőség szerint) korábban -a megfelelő felkészülés érdekében- előre jelezni. A dolgozatban szereplő feladatok, kérdések számától, súlyától függően, a megoldásra a oktató által szükségesnek időt kell biztosítani. A témazáró dolgozat írását megelőzően a oktató köteles jelezni a dolgozat írásánál használható segédeszközöket. Például, szöveggyűjtemény, függvénytábla, számológép. A témazáró dolgozatot a oktató köteles 10 napon belül kijavítani, az értékelés, az osztályozás szempontjait ismertetni. A témazáró dolgozat osztályzata a tanuló tudásának értékelésénél súlyozottan számít (tekintettel egy nagyobb tananyagrészt elsajátítását méri). A oktató az osztálynaplóban a témazáró dolgozat jegyeit megkülönböztetett színnel (például piros) köteles bejegyezni. Egy osztályban egy tanítási napon két témazáró dolgozatot lehet íratni. A oktató ezt a szándékát az osztálynaplóban előre köteles bejegyezni, és az osztályban tanító oktatókkal, vagy az osztályfőnökkel az időpontot egyeztetni. A témazáró dolgozatokat a oktató köteles a tanév végéig megőrizni.

c) A **házi dolgozat** egy a tananyaghoz kapcsolódó, a oktató útmutatásai alapján otthon elkészítendő feladat. Lehet egy irodalmi mű (esszé) értelmezése, egy szakrajz elkészítése. A házi dolgozat osztályzatát, a tanuló tudásának értékelésénél, a témazáró dolgozathoz hasonlóan, súlyozottan kell figyelembe venni.

Az írásbeli számonkérések százalékos eredményeinek átváltása érdemjegyre, az alábbiak szerint történik:

technikumban:

30%-tól	elégséges (2)
50%-tól	közepes (3)
70%-tól	jó (4)
85%-tól	jeles (5)

szakképző iskolában:

50%-tól	elégséges (2)
60%-tól	közepes (3)
70%-tól	jó (4)
80%-tól	jeles (5)

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

Az otthoni felkészüléshez a oktató a tanórán tanult tananyag elsajátításához írásbeli és szóbeli feladatokat adhat meg.

- Az írásbeli feladat lehet: a tananyaghoz kapcsolódó számításos feladat megoldása (például a tankönyvhöz rendelt munkafüzetben), az előre megadott tananyaghoz kapcsolódó kérdés írásban történő megválaszolása. Az írásbeli otthoni, tanulószobai feladatok megoldása nem igényelhet (átlagos tanulási teljesítmény figyelembevételével) tantárgyanként 30 percnél nagyobb időráfordítást.

- A szóbeli felkészülés a tanórán vett tananyag megtanulásához, elsajátításához szükséges. A oktató a tananyag pontos megjelölésével jelezze (például tankönyv oldaltól- oldalig anyagrész) az elsajátítandó tananyagot.

A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga, a szakmai vizsga követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap. A bizonyítvány tartalmazza az általa tanúsított végzettségnek, szakképzettségnek a Magyar Képesítési Keretrendszer, valamint az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti besorolását az erről szóló kormányrendelet alapján. A bizonyítvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló irat közokirat.

Az iskolában csak olyan bizonyítványnyomtatvány, valamint bizonyítvány kiállításához szükséges nyomtatvány alkalmazható, amelyet az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter jóváhagyott. A bizonyítványnyomtatvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatvány előállításához, forgalmazásához az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért felelős miniszter engedélye szükséges.

Az iskolai nyomtatványok – az év végi bizonyítvány és az állami vizsga teljesítéséről kiállított bizonyítvány kivételével – az oktatásért felelős miniszter, szakképesítést tanúsító bizonyítvány esetén a szakképzésért felelős miniszter által jóváhagyott rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton is elkészíthetők és tárolhatók. A bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatványt ebben az esetben is elő kell állítani nyomtatott formában, és meg kell őrizni.

A kiadott érettségi bizonyítványokról és a szakképesítést tanúsító bizonyítványokról – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – központi nyilvántartást kell vezetni.

1.16. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése iskolánkban

Az iskola olyan színtér, mely a diákokat jogaik és kötelességeik gyakorlása közben bevezeti a nagyobb társadalom szabályainak elsajátításába. Fontos, hogy egyenlően gyakorolhassák jogaikat, az iskola szolgáltatásaihoz egyformán hozzájussanak, létesítményeit használhassák. Ugyanakkor társadalmi szinten érzékelhető a gyermekek érzelmi és gazdasági elhanyagolása, melynek kompenzálására - lehetőségéhez mérten - segítséget ad iskolánk.

Minden oktató kötelessége, hogy közreműködjön a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A oktatóok, illetve a diákok jelzésére az **osztályfőnök** pszichológus segítségével, feltárja a problémákat, kidolgozza a megoldási javaslatot, és az igazgató felé továbbítja.

A oktató védelmi tevékenysége három területre terjed ki a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

a.) A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése

A megelőzés olyan nevelési tevékenységet jelent, melynek célja az, hogy megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják; másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejlesztéséhez.

b.) A gyermek fejlődését veszélyeztető okok **feltárása**

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásának az a célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásakor a problémák súlyossága alapján különböztethetjük meg a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekeket. A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek nem sorolhatók azonos kategóriába. A tanuló hátrányos helyzetét valamilyen környezeti tényező (többnyire a tanuló egészségügyi állapota, vagy a család iskolázottsági, jövedelmi helyzete) okozza, melynek következménye a tanuló esélyegyenlőtlensége. A veszélyeztetettség következményeként a tanulószemélyiségének károsodása várható.

c.) A gyermek fejlődését **veszélyeztető** okok megszüntetése

Az iskola, illetve a oktatóok feladata közé tartozik az is, hogy részt vegyenek a tanulófejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Ennek érdekében a nevelési-oktatásiintézménynek együtt kell működnie a gyámhatósággal, a lakóhely szerinti családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatókkal, a háziorvossal, az iskolaorvossal, a védőnővel, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, a Kormányhivatallal, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Ennek törvényi háttérét a Gyermkek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény, és azok végrehajtási jogszabályai adják, melynek értelmében az iskola is a gyermekek veszélyeztetettségét jelző rendszerének tagja, a oktató fegyelmi felelősségével.

A oktátónak többek között az is feladata, hogy a külső segítséssel túl az iskola falain belül is segítse a veszélyeztetettség megszüntetését, vagy legalábbis ellensúlyozását. E feladatának a nevelési-oktatási intézmények nevelési munkája részeként, nevelési munkája révén tud eleget tenni.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése az oktatás és képzés területén

Az oktatás és képzés területén is érvényesíteni kell az egyenlő bánásmód követelményét, különösen

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés,
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
- az intézmény létesítményeinek, eszközeinek használatával kapcsolatban,
- az ingyenesen elérhető foglalkozások, képzésekkel kapcsolatban.

1.17. A tanuló jutalmazása, a tanuló magatartása és szorgalma értékelésének elvei

A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért, versenyeredményéért, többletmunkájáért oktató és/vagy osztályfőnöke javaslatára az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazzuk (bővebben lásd ott).

A tanuló **magatartásának** és **szorgalmának** értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíti. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A magatartás és szorgalom jegyek megállapításának konkrétumairól iskolánk házirendje szól.

Ezen jegyek megállapításának alapja a tanulmányi eredmény, az órai, a közösségi munka, az igazolatlan hiányzások mértéke, fegyelmi vagy jutalmazási bejegyzések.

Alapelv, hogy félévkor vagy év végén elégtelen osztályzatot kapott tanuló nem lehet példás magatartású, továbbá a magatartás és a szorgalom jegy között kettőnél nagyobb különbség nem lehet.

1.18. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beírás napján jön létre.

Az igazgató a felvételi, átvételi kérelem elbírálása során az egyenlő bánásmód követelményei, továbbá a maximális csoport- és osztálylétszámokra tekintettel jár el.

A nyolcadikos tanulók kilencedik évfolyamra történő beiskolázását a tanév rendjéről szóló rendelet alapján szervezzük meg. Felvételi feltétel az alapfokú iskolai végzettség.

- A **technikumba** alapfokú iskolai végzettséggel, tanulmányi eredményei valamint a központi felvételi eljárás keretében mért teljesítménye alapján lehet belépni.

A felvételi pontok számításánál kérjük az 5.-8. osztály matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem és egy idegen nyelv eredményeit, valamint a 7.-8. osztály természettudományi tantárgyainak (biológia, földrajz, fizika, kémia) eredményeit. A hozott pontok átlaga 100 pontot eredményezhet.

A szerzett pontokat a magyar nyelv, valamint a matematika felvételi pontjainak duplázásával számítjuk. Az itt szerezhető maximális pontszám: 200 pont.

A sajátos nevelési igényű tanuló kérelmére a felvételi vizsgán hosszabb kidolgozási időt, segédeszköz használatot biztosítunk, ill. bizonyos feladatok, feladatrészek értékelése alól felmentést kap, úgy, hogy azok nem kerülnek pontozásra. Ez esetben a feladatlap elérhető összes pontszáma kevesebb lesz.

A jelentkezők rangsorolása

A jelentkezők felvételi rangsorát a vizsgán elért és a hozott pontok összege adja meg. Pontegyezőség esetén előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően pedig azt, akinek lakóhelye az iskola székhelyének településén található.

- A **szakképző iskolába** alapfokú iskolai végzettséggel, egészségügyi és pályaalkalmassággal lehet belépni. A jelentkező tanulók számára felvételi követelmény, hogy felső tagozatos bizonyítványában *a magyar és a matematikai* év végi – nyolcadikban a félévi – érdemjegye *minimum elégséges*.

Felvételi pontszámot a felső tagozaton szerzett alábbi tantárgyi eredmények átlaga adja meg: magyar, matematika, történelem, idegen nyelv, fizika vagy biológia, vagy kémia vagy természetismeret.

A jelentkezők rangsorolása a hozott pontok alapján történik. Pontegyezőség esetén előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően pedig azt, akinek lakóhelye az iskola székhelyének településén található.

Átvétel

- Az átvétel feltételei **technikumba**:
 - a szorgalmi időszakban, azonos szakirány azonos évfolyamáról lehetséges,
 - tanévkezdés előtt, másik szakirányról, különbözeti vizsga letételét követően,
 - jó tanulmányi eredmény esetén szakképzős tanuló a 9. évfolyam elvégzését követően vehető át technikum 9. évfolyamára.
 - Mivel az iskolai rend, fegyelem, továbbá iskolánk hírneve többet ér, technikumba nem veszünk át elégtelen tanulmányi eredményű, fegyelmi büntetéssel, igazolatlan hiányzással rendelkező tanulót (szükséges a bizonyítványok és az e-napló másolat bemutatása).
- Az átvétel feltételei **szakképző iskolába**:
 - a szorgalmi időszakban, azonos szakképzésről, azonos évfolyamról lehetséges,
 - a 10. és a 11. évfolyamon átvételi feltétel a munkaszerződés,
 - 10. évfolyamra a tanév elején azonos szakmacsoportú technikum 9. vagy 10. évfolyamának, továbbá az összefüggő nyári gyakorlat teljesítését követően.
 - Mivel az iskolai rend, fegyelem, továbbá iskolánk hírneve többet ér, szakképző iskolába sem veszünk át elégtelen tanulmányi eredményű, fegyelmi büntetéssel, ötnél több igazolatlan hiányzással rendelkező tanuló (szükséges a bizonyítványok és az e-napló másolat bemutatása).

A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatók.

A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt.

Ha a beszámítás kérdésében az iskola igazgatója nem tud dönteni, beszerzi a fenntartó véleményét.

1.19. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

Iskolánkban intenzív fejlesztő munka folyik SNI - szakterületen, amelynek egyik területe a gyógypedagógiai mérés és fejlesztés, amely a Meixner és Sindelár komplex módszerek segítségével történik, a másik a tantárgyi felzárkóztatás és fejlesztés területén zajlik.

A fejlesztést úgynevezett egységesített rendszerben végezzük, amelynek lényege, hogy a tanév mindkét félévében a tanulók gyógypedagógiai felmérő foglalkozásokon vesznek részt és gyógypedagógiai fejlesztésben is részesülnek. Így el tudjuk érni, hogy minden tanuló mindkét típusú foglalkozásban részesüljön. A tanulókról gyógypedagógiai – pszichológiai jellemzés is készül, amelyet felhasználunk a további fejlesztésekben és csatolunk az anamnézisükhöz. Természetesen a gyerekek munkájáról az osztályfőnököket és az érintett szaktanárokat is tájékoztatjuk, így a szerzett tapasztalatinkat a kollégák is felhasználhatják.

A 2021- 2022-es tanévtől felmenő rendszerben megvalósítjuk az úgynevezett „Lépcsőzetes diagnosztikai programot”, amelynek lényege az SNI-s tanulók probléma és súlyossági fok szerinti szétválasztása amely a Meixner és Sindelár komplex módszerek segítségével történik

Megoldási javaslat – fejlesztési program: a súlyossági fokozatok szerint az egyes fázisok felcserélődnek, így a fejlesztésnél nem a korcsoportos fejlesztést helyezzük előtérbe, hanem a problémaorientált, súlyossági fokra koncentrálunk.

Vizsgált területek	Normál övezet	Határeset	Alulteljesített /patológiás/	Nem értékelhető a teljesítménye miatt.
<i>Formaészlelést vizsgálja:</i> ➤ Mozaik (I.) <i>Rajzolás (VII.)</i>	I.fázis	II. fázis	I.fázis	Pszichológiai vizsgálat.
<i>Közvetlen emlékezet vizsgálata:</i> ➤ Emlékezeti képekre ➤ Knox-kockák	II.fázis	I.fázis	II.fázis	Pszichológiai vizsgálat.
<i>Kombinatív készséget vizsgálja: / szemléletes összefüggések felismerése /</i> ➤ Kombináció (III.) ➤ Képkiegészítés (V.)	III. fázis	III. fázis	III.fázis	Pszichológiai vizsgálat.

<i>Absztrakciós vizsgálja:</i>	<i>képességet</i>	I.fázis	II.fázis	II.fázis	Pszichológiai vizsgálat.
➤ <i>Analógiák (IV.)</i>		Szerológiai tesztek			
➤ <i>Szortírozás (VIII.)</i>					

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából: az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével. A mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiásjellegű korrekciójával, az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően. Az oktatás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása, a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően, a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

Minden tanulóinknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet, pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások fajtáit és óraszámát, az éves órakeret függvényében, a rászoruló tanulók szükségleteinek ismeretében.

Tanévenként munkatervben rögzítjük, a konkrét fejlesztési órarendeket is tanév elején állítjuk össze.

A habilitációs rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.

A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül.

A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik

Lényeges elem az évenkénti pedagógiai diagnosztizálás, amelyet írásban rögzít a gyógypedagógus.

Az intézmény minden tanév végén (június 30-ig) jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokról munkanaplót vezet, továbbá a rehabilitációs foglalkozásokat az egyéni fejlődési lapon is dokumentálja.

Az „Egyéni Fejlődési Lap” nem egyenértékű a „Haladási Naplóval”. A Haladási Napló a rehabilitációs órák feldolgozott anyagát tartalmazza, napi/heti bontásban, félévi és év végi állapotörögzítéssel, az

Egyéni Fejlődési Lap a gyermek/tanuló állapotában végbement nagyobb változásokat rögzíti, egy - egy terápiás periódus lezárását tartalmazza. Az Egyéni Terápiás Terv a tanév rendjéhez igazodó rehabilitációs munka főbb célkitűzéseit tartalmazza, a teljes tanévre; tehát minden újtanévben a gyógypedagógus új „Egyéni Terápiás Tervet” készít.

A fejlesztés szervezeti keretei, tanulók habilitációsrehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztályban tanítókkal, osztályfőnökökkel konzultálva határozza meg.

A tanulók szüleivel folyamatos kapcsolattartás szükséges.

A fejlesztő foglalkozás lehet:

Egyéni rehabilitációs foglalkozás,

lényeges, hogy a foglalkozások helye és ideje állandó legyen, így hozzájárulhatunk egy megfelelő napi ritmus kialakításához.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai foglalkozások, terápiák.

Kiscsoportos fejlesztés:

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, tantárgyi korrepetálás, mozgásterápia, pszichológiai terápiák.

A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével a páros óravezetés az alsóbb és a felsőbb évfolyamokon egyaránt megvalósítható.